

understreget, at Forligsinstitutionens Forslag skulde tage samfundsmæssige Hensyn til hele den foreliggende Situation og ikke blot være dikteret af Hensynet til nu at faa Ende paa den ganske bestemte Strid. Det fremgaar af mine Udtalelser i Gaar, at jeg er fuldkommen enig med den højtærede Minister deri, at jeg for mit Vedkommende lægger meget stærk Vægt derpaa. Jeg maa imidlertid have Lov til at tilføje, at naar den højtærede Minister saa blandt de samfundsmæssige Hensyn, Forligsinstitutionen skulde tage, først og sidst understregede Hensynet til, hvad Erhvervslivet mentes at kunne bære, tror jeg, man dog ogsaa vil blive nødt til ved Siden deraf i meget betydelig Grad at betone Hensynet til, hvilke Livsvilkaar der bydes den Arbejderbefolkning, som skal udføre Arbejdet i Virksomhederne. Begge disse Hensyn maa man nødvendigvis under de kommende Overvejelser tage, ligesom de vel allerede i nogen Grad har været taget hidtil, i saa stort Omfang, som de gældende Bestemmelser gav Forligsinstitutionen Adgang til.

Ellers har Diskussionen væsentligt drejet sig om Spørgsmaalet: Voldgifts Anvendelse i visse givne Situationer. Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Bouet) sagde, at det kom ikke an paa, hvilken Karakter saadanne Voldgiftsbestemmelser havde, det kom an paa selve Princippet, og naar Princippet Voldgift var der, saa ramte hans Eksempler fra Australien ogsaa det, vi foreslog, selv om det var ordnet paa en helt anden Maade end i Australien. Jeg maa tilstaa, at jeg ikke følte mig overbevist af den ærede Ordførers Udtalelser, og at det oven i Købet forekom mig, at nogle af de Ting, han fremlagde for os her benyttende Kommissionens Materiale, ligesom gendrev, hvad han selv havde faaet ud af dem. Det viste sig nemlig, at de Indvendinger, der blev gjort derved, var for en stor Del, at man overhovedet ikke respekterede Overenskomster. Ja, saa rammer de den bestaaende Tilstand i Danmark akkurat lige saa stærkt, som de rammer Anvendelsen af et Voldgiftssystem. Det ærede Medlem gjorde dernæst gennem en af Udtalelserne opmærksom paa, at en af Hovedvanskelighederne var, at Voldgiftsinstitutionerne i de enkelte Stater i Australien traf anden Afgørelse end Voldgiftsinstitutionen for det samlede Omraade Australien. Det er en Vanskelighed, som overhovedet ikke kan komme til at foreligge i Danmark. Vi indretter det jo ikke saaledes, at vi har en Voldgiftsdomstol i de forskellige Amter og en over dem alle sammen, for hele Riget,

saaledes at de kan komme til at afsige modsigende Kendelser.

Jeg tror derfor, man virkelig maa erkende, at dette, at Voldgiftsordningen nogle Steder, hvor Forsøget er gjort under helt andre Former, har vist sig mindre virkningsfuld, vedrører ikke Muligheden for at gennemføre en Ordning af den Beskaffenhed, som vi for vort Vedkommende foreslaar. Selve Princippet Voldgift er jo heller ikke ukendt, det spiller en meget stor og afgørende Rolle i hele den bestaaende danske Arbejdsordning paa alle de Omraader, hvor det gælder Retstvister, og Grænsen mellem Retstvister og Interessekonflikt er ikke altid af en saa uhyre fast og sikker Beskaffenhed.

Jeg har dernæst i denne Sammenhæng nogle Ord at sige til den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. Lundberg. I Virkeligheden er hans og Socialdemokratiets Standpunkt dette, at selve Tanken om, at Samfundet kan gribe afgørende ind i en haardt spændt Arbejds-kamp, billiger de. De er deri fuldkommen enige med os, og dette er jo fastslaaet med den yderste Skarphed og Klarhed ved Offentliggørelsen af de Planer, som Ministeriet Stauning nærede i Sommeren 1925. Det Spørgsmaal, der bliver tilbage, er da dette, om man skal have en Voldgiftsordning, aftalt paa Forhaand, godkendt af Rigsdagens to Ting i Samarbejde med en Regering, bestemte Regler for Domstolens Sammensætning, dens Ikrafttræden og dens Virkemaade, eller man skal lade alt dette staa aabent og lade Sagen afgøre ved de Beslutninger, som kan blive taget i selve den givne Situation. Det er jo den Mod-sætning, der bliver tilbage mellem os, det fremgaar ogsaa af den Redegørelse for vort Forslag, som det ærede Medlem fremsatte her.

Dér er det, jeg ikke ser rettere end, at det dog maa være i alle Parter Interesse, at Sagerne er nogenlunde ordnet i Forvejen. Jeg kan til Nød forstaa, om man fra socialdemokratisk Side vil sige: „Ja, vi foretrækker nu, at den Dag Situationen er der, skal der være Mulighed for, at Regeringen kan tilrettelægge Voldgiftsordningen paa en Maade, som tilfredsstiller os“, jeg forstaaer til en vis Grad, at man kan sige dette, hvis man er sikker paa, at Statsministeren altid hedder Stauning eller bærer et andet socialdemokratisk Navn. Men dette er jo ikke paa Forhaand sikkert, og jeg kunde tænke mig, at det fra Arbejdernes Synspunkt og fra Socialdemokraternes Synspunkt ikke vilde være en saa ubetinget Behagelighed at se Regeringen ordne en saadan Voldgifts-